

Posudek diplomové práce

Název: *Volný čas dětí staršího školního věku*

Autor: *Bc. Adéla Havlová*

Diplomantka si zvolila velmi aktuální téma, které koresponduje s tématem projektu TAČR, na kterém se podílí také vedoucí předložené práce Mgr. Anna Dudová. Oceňuji, že si diplomantka vybrala náročné téma, a to jak po stránce teoretické (práce s cizojazyčnou literaturou), tak po stránce praktické (realizace kvalitativního výzkumu).

Předložená diplomová práce má logickou strukturu. Po stránce formální a jazykové je na velmi dobré úrovni, výjimkou je na některých místech neobratný předklad z angličtiny (s. 14) anebo nesmyslný výraz „mediální média“ na s. 68. Práce je celkově velmi čtivá; je psána přesným jazykem, ale současně vytříbeným stylem.

Diplomantka se poctivě držela stanovené struktury práce. Přitom však zarážejí velké rozdíly v rozsahu jednotlivých kapitol. Čistý text práce (s. 5-92) podle počtu znaků odpovídá 100 normostran. Z toho ovšem teoretická část má rozsah pouze 7 stran (11 normostran). Zbývajících 89% práce je věnováno vlastnímu výzkumu autorky. Přitom však 37 stran (s. 24-60) obsahuje velmi podrobné informace ke každému respondentovi, které autorka předkládá jako „případové analýzy“, přičemž se spíše jedná o *případové studie* neboli *kazuistiky*, které se používají běžně v psychologickém výzkumu, ale obvykle nejsou v tak rozsáhlé formě obsaženy v kvalitativních výzkumech.

Diplomantce se podařilo dosáhnout cíle své práce, tedy „analyzovat obsah pojmu volný čas u dětí staršího školního věku“, tedy zjistit kvalitativní výzkumnou metodou, „jakým způsobem děti vnímají a prožívají volný čas“ (s. 85). Jedná se obsahově přínosnou a ve srovnání s většinou diplomových prací také o práci nadprůměrnou. Přesto předložená diplomová práce paní Havlové vykazuje některé drobné nedostatky, jako například:

- obsahové nepřesnosti: vazba Vebléna na protestantskou etiku je spíše nepřímá; kritika „zahálčivé třídy“ vychází z jeho socialistických postojů (s. 10), Kaplánkův rukopis zmíněný na s. 11 není kvalitativní ale teoretickou studií, nedostatečné rozlišení „výzkumných otázek“ a „návodných otázek“ (s. 17);
- nepřesnosti překladu: např. „občasná potřeba vytrvat“ nebo „osobní odměny“ (s. 14);
- formální chyby: způsob citace nepublikovaného rukopisu (správně za názvem, místo podnázvu, příp. v hranatých závorkách), u programu MAXQDA je pouze

uveden název, ale nikoliv autor či výrobce, na s. 18 v druhém odstavci zřejmě chybí část věty.

Za závažnější považuji nedostatky metodického rázu: autorka se sice v popisu zpracování dat zmiňuje o kódování s pomocí programu MAXQDA, přesto používá kódování spíše jako pomocnou metodu. Vzhledem k tomu, že není k dispozici příloha s úplným přepisem dat (i když částečný obsahový přepis je součástí textu „případové analýzy“) nemohu jako oponent ověřit důslednost a zakotvenost kódování. Kromě toho považuji v tomto případě za sice efektivní, ale metodicky problematické použití vizualizace pomocí mraku slov (tento nástroj obsažený v programu MAXQDA je vhodný spíše pro metodu vytváření trsů než pro vícestupňové kódování).

Na druhé straně má předložená diplomová práce řadu výrazných předností, jako například:

- popis konceptu „serious leisure“ na s. 13-14
- pečlivý popis výzkumného designu (s. 21) i postupu při sběru dat (s. 22-23)
- výsledky obsahové analýzy (s. 61-84)
- odborný přínos pro pedagogiku volného času, který spočívá v konkrétních výsledcích výzkumu, jako např. ve výsledku uvedeném na s. 85: „Uvažování o zájmových kroužcích jako o volnočasové aktivitě není v souladu s dětským pohledem na volný čas.“ – Tento výsledek vyznívá poněkud provokativně, ale pro velkou část organizovaných volnočasových aktivit, kterých se děti *musí účastnit*, přesně vystihuje podstatu problému.

Celkově považuji diplomovou práci paní Havlové za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě. Vzhledem k uvedeným nedostatkům navrhuji hodnotit tuto práci známkou „velmi dobře“. Nechávám ovšem na zvážení komise, zda usoudí, že přínos práce je tak významný, že vyváží uvedené nedostatky, a ve výsledku zhodnotí tuto práci jako výbornou.

České Budějovice, 16. 5. 2021

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
oponent